

PERB. TR. U/16/01/01/5 SK.2 - (1)

PEJABAT PERBENDAHARAAN NEGERI TERENGGANU

PEKELILING PERBENDAHARAAN NEGERI BIL. 4 TAHUN 2021

Semua Pegawai Pengawal
Jabatan Negeri
Terengganu

GARIS PANDUAN BAGI PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN BELANJAWAN TAHUN 2022

TUJUAN

1. Tujuan pekeling ini adalah untuk memberi panduan dalam menyediakan cadangan anggaran Perbelanjaan Mengurus dan Pembangunan Negeri Terengganu bagi tahun 2022.

SENARIO EKONOMI DAN FISKAL NEGARA

2. Pandemik COVID-19 telah memberi impak kemerosotan yang ketara kepada ekonomi dunia dan Malaysia pada tahun 2020. Ekonomi Malaysia menguncup sebanyak 5.6% pada tahun 2020 iaitu kadar yang paling rendah sejak tahun 1998. Ini disebabkan oleh pengurangan aktiviti pengeluaran syarikat yang telah menjejaskan permintaan dalam negeri, perdagangan luar dan pertumbuhan global ekoran pelaksanaan langkah-langkah yang ketat dalam membendung

COVID-19. Kegiatan ekonomi yang lemah turut menjejaskan pasaran pekerjaan, perbelanjaan pengguna, kehilangan pendapatan, hilang keyakinan terhadap aktiviti pelaburan swasta dan kerja-kerja pelaksanaan projek yang lebih perlahan. Walaubagaimanapun, ekonomi Malaysia dijangkakan kembali pulih antara 6.5% hingga 7.5% pada tahun 2021 selaras dengan jangkaan pemulihan pertumbuhan global selain daripada pelaksanaan pelbagai pakej rangsangan ekonomi yang bertujuan membantu rakyat dan memacu momentum pemulihan ekonomi semasa.

SENARIO EKONOMI NEGERI

3. Kadar Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Negeri Terengganu mencatat pertumbuhan lebih baik sebanyak 3.3% pada tahun 2019 berbanding 2.5% pada tahun 2018. Ekonomi negeri secara langsung menerima kesan ketidakstabilan pasaran kewangan dan komoditi, perang perdagangan dan teknologi di peringkat global. Sektor pembinaan dan sektor pertanian negeri mencatat pertumbuhan paling positif masing-masing daripada -9.2% dan -2.5% pada tahun 2018 kepada 0.4% dan 6.0% pada tahun 2019 seterusnya menjadi penggerak tahun 2021 sebagai Tahun Pertanian Negeri.

4. Kerajaan Negeri komited untuk terus mengamalkan kawalan perbelanjaan tahunan jabatan dan agensi negeri serta memastikan kedudukan kewangan negeri terus kukuh dalam jangka masa sederhana dan panjang. Pengurusan fiskal yang berhemat dapat dipertingkatkan melalui perbelanjaan yang cekap dan produktif serta berintegriti.

DASAR DAN STRATEGI BELANJAWAN TAHUN 2022

5. Belanjawan 2022 perlu mengambilkira cabaran-cabaran dan ketidaktentuan dalam banyak perkara yang berada di luar kawalan khusus dalam menangani dan melaksanakan langkah-langkah bagi mengatasi kesan pandemik

terhadap pertumbuhan ekonomi negara. Langkah proaktif dan inovatif perlu diambil oleh semua jabatan/agensi dengan mengenal pasti dan mencadangkan sumber hasil baharu dalam usaha meningkatkan hasil negeri di samping menyusun semula perancangan perbelanjaan mengikut keutamaan dan keperluan program jabatan/agensi. Kerangka penyediaan Cadangan Anggaran Belanjawan Tahun 2022 juga hendaklah memberi tumpuan kepada *core business* jabatan/agensi.

6. Kerajaan Negeri akan mengalami kekurangan hasil pendapatan royalti minyak mentah daripada Kerajaan Persekutuan. Namun, Kerajaan Negeri komited untuk mengurus perbelanjaan dan mengawal aliran tunai negeri melalui pengurusan perbelanjaan yang berdisiplin dan ketat. Antara langkah yang diambil ialah:

- i. Melaksanakan kawalan dalaman yang lebih ketat;
- ii. Menilai semula keperluan peruntukan;
- iii. Mengurangkan perbelanjaan yang kurang kritikal; dan
- iv. Meningkatkan hasil Negeri.

7. Pegawai Pengawal hendaklah melaksanakan langkah berjimat cermat dengan dimulakan di peringkat perancangan lagi, mengurangkan perbelanjaan kepada tahap sebenar dan optimum dan membuat penilaian tahap keberkesanan kos (*cost effective*) dengan pencapaian matlamat yang telah ditetapkan. Kaedah pengurusan nilai (*value management*) perlu diterapkan dalam pengurusan program/projek bermula dari peringkat awal lagi bagi mencapai *value for money*.

8. Pegawai Pengawal diminta mengambil langkah-langkah meningkatkan keberkesanan perbelanjaan awam dan mengutamakan keberhasilan (*outcome*) dalam melaksanakan sesuatu program/projek. Oleh itu dalam merancang dan melaksanakan sesuatu program/projek, penekanan hendaklah diberikan kepada impak dan keberkesanannya berbanding mementingkan perbelanjaan dan output supaya menepati konsep *Outcome Based Budgeting* (OBB).

9. Pegawai Pengawal juga hendaklah memberi tumpuan kepada perbelanjaan yang benar-benar penting yang menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi yang mampan dan kesejahteraan rakyat serta pada masa yang sama mengelakkan berlakunya pembaziran dan ketirisan. Semua perancangan dan pelaksanaan program/projek hendaklah yang benar-benar perlu sahaja, yang merupakan tanggungjawab sebenar Kerajaan Negeri dan mampu memberi impak langsung serta maksimum kepada rakyat.

10. Bagi mencapai matlamat untuk mengurus perbelanjaan dengan secara lebih berkesan dan memastikan perbelanjaan awam adalah berasaskan kepada prinsip penggunaan sumber secara optimum, merangsang pertumbuhan ekonomi dan memberi *value for money*, Pegawai Pengawal hendaklah mengambil langkah-langkah berikut:

- i. Mematuhi garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa dan masih berkuat kuasa bagi mengawal perbelanjaan awam seperti **Pekeliling Perbendaharaan Malaysia PB 3.1 Garis Panduan Langkah-Langkah Mengoptimumkan Perbelanjaan Kerajaan dan Pekeliling Perbendaharaan Negeri Bil 3 Tahun 2020 (Perbelanjaan Berhemat)**;
- ii. Menilai, mengubahsuai dan menyusun semula program/projek berdasarkan keutamaan semasa, mengelak pertindihan program/projek dengan jabatan/agensi persekutuan dan menghentikan program/projek yang didapati tidak lagi sesuai;
- iii. Memberi penekanan kepada penjimatan dalam penggunaan utiliti dan pelaksanaan aktiviti yang tidak kos efektif;
- iv. Mengambil kira penyelenggaraan aset termasuk bangunan, peralatan dan kelengkapan serta implikasi kewangan lain yang

menjurus kepada perbelanjaan berulang (belanja pengurusan) selepas sesuatu program/projek siap;

- v. Mengambil kira faktor kewangan dan keupayaan untuk melaksanakan program dan aktiviti oleh jabatan/agensi;
- vi. Mematuhi setiap tatacara dan peraturan kewangan yang berkuatkuasa.

11. Penyediaan Anggaran Belanjawan Tahun 2022 hendaklah dibuat melalui talian terus dengan menggunakan **Modul Bajet dalam Sistem iSPEKS**.

PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN HASIL

12. **Pegawai Pengawal** hendaklah menyediakan cadangan **Anggaran Hasil Tahun 2022 berdasarkan jumlah hasil yang seboleh-bolehnya tepat dan sebenarnya boleh dikutip**. Anggaran yang disediakan hendaklah mempunyai perkiraan terperinci dan justifikasi kepada peningkatan atau penurunan berbanding tahun sebelum. Untuk tujuan ini, cadangan hasil boleh disediakan dengan mengambil kira perkara-perkara berikut:

- i. Meneliti dan membuat perbandingan rekod prestasi kutipan hasil tiga (3) tahun ke belakang;
- ii. Mengambil kira perubahan dasar, peraturan atau kadar yang diputuskan oleh pentadbiran Negeri;
- iii. Menilai keberkesanan usaha dan strategi bagi mengutip hasil semasa dan tunggakan tahun-tahun sebelum.

13. Setiap butiran hasil yang disediakan hendaklah mengandungi perkiraan yang terperinci dengan memberikan asas-asas yang tepat mengenai kadar,

jumlah dan sebagainya dalam menentukan jumlah setiap jenis hasil yang sepatutnya dipungut.

PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN PERBELANJAAN MENGURUS

14. Kaedah Batas Perbelanjaan (Expenditure Target – ET) yang diluluskan dalam Belanjawan 2021 bagi setiap jabatan adalah digunakan bagi Belanjawan 2022 tetapi akan disemak semula dari semasa ke semasa dalam usaha mengurangkan perbelanjaan kerajaan di samping memastikan aktiviti dalam ekonomi berterusan.

15. Keperluan tambahan peruntukan bagi menampung kenaikan emolumen dan keperluan yang lain hendaklah diambil daripada penyelarasan semula peruntukan OSOL yang lain atau penjimatan melalui pemansuhan atau pengecilan skop program/aktiviti sedia ada. Dalam hubungan ini Pegawai Pengawal hendaklah mengambil langkah-langkah perlu seperti melaksanakan penjimatan, menyusun semula program mengikut keutamaan atau menangguhkan program/aktiviti yang tidak kritikal bagi melaksanakan program/aktiviti penting lain berdasarkan kepada had cadangan perbelanjaan yang ada.

16. Peruntukan emolumen tidak perlu disediakan bagi jawatan yang baru dipohon atau jawatan kosong yang belum pasti pengisiannya.

17. Menyediakan peruntukan yang mencukupi bagi semua perbelanjaan komited terutamanya yang berkontrak, berjadual dan pukal.

18. Menyediakan peruntukan emolumen secukupnya termasuk bagi pegawai/kakitangan kontrak yang dibayar di bawah Osol 29000. Peruntukan bagi caruman PERKESO kepada pegawai/kakitangan kontrak hendaklah dimasukkan kira di bawah Osol 29303 untuk mengelakkan berlaku tunggakan pembayaran.

19. Cadangan pembelian aset di bawah Osol 35000 iaitu harta modal dan Osol 34000 iaitu kenderaan dan jentera, tidak dibenarkan kecuali dalam keadaan yang amat perlu dan dijelaskan secara terperinci mengapa pembelian tersebut perlu juga dilakukan dan mesti mendapat kelulusan Pegawai Kewangan Negeri.

20. Semua Pusat Tanggungjawab (PTJ) diminta mewujudkan Osol baru berdasarkan keperluan jabatan dengan menyediakan token sebanyak RM10 bagi tujuan pindah atau penyaluran peruntukan apabila diperlukan.

21. Semua cadangan peruntukan Dasar Baru dan *One-Off* hendaklah dimasukkan ke dalam permohonan cadangan belanjawan. Program/aktiviti baru ini hendaklah mendapat kelulusan daripada Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMKN) / Jawatankuasa Tertinggi Negeri terlebih dahulu sebelum dikemukakan untuk pertimbangan Perbendaharaan Negeri. Penjelasan / justifikasi lengkap hendaklah dikemukakan menggunakan format di Lampiran A berkembar. Setiap program perlu ada ringkasan program, objektif, sasaran penggunaannya dan impak kepada golongan sasaran. Justifikasi adalah termasuk kelulusan MMKN atau keputusan-keputusan lain oleh Kerajaan Negeri.

22. Semua penghantaran penjelasan / justifikasi termasuk peruntukan Dasar Baru dan *One-Off* hendaklah dikemukakan secara e-mel ke alamat belanjawan2022@terengganu.gov.my. Semua penghantaran e-mel ini hendaklah menggunakan alamat e-mel rasmi jabatan.

PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

23. Dengan mengambil kira kemampuan sebenar dan usaha ke arah menguruskan defisit secara lebih berkesan, siling bagi anggaran peruntukan pembangunan 2022 adalah ditentukan oleh Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) melalui arahan/panduan yang akan dikeluarkan nanti. **Usaha yang lebih**

gigih perlu dibuat bagi memastikan lebih banyak pelaburan melalui kaedah *Private Funding Initiative* (PFI) dilaksana di Negeri Terengganu. Konsep '*Let Managers Manage*' amatlah bertepatan dalam menentukan keutamaan projek.

24. Penyediaan Belanjawan Pembangunan hendaklah mengikut tatacara yang ditetapkan oleh UPEN yang dipertanggungjawabkan untuk menimbang, menyelaraskan dan meluluskan cadangan projek-projek pembangunan. Kaedah-kaedah seperti bayaran tertangguh (*deferred*) / berjadual (*scheduled*) hendaklah dikenalpasti dan dibuat unjuran supaya tidak melebihi jumlah peruntukan setiap tahun. Bagi projek yang telah diluluskan di bawah kaedah bayaran tertangguh (*deferred*) / berjadual (*scheduled*), peruntukan perlu disediakan dalam belanjawan 2022 (sekiranya bayaran telah ditetapkan pada tahun 2022). **Dalam meneliti dan menilai sesuatu projek, UPEN hendaklah mengambil kira bayaran projek-projek yang telah komited oleh pihak Kerajaan Negeri. Pihak UPEN akan mengeluarkan arahan dan panduan bagi menentu arah dan melaksanakan Belanjawan Pembangunan Tahun 2022.**

25. Cadangan projek pembangunan hendaklah selari dengan dasar semasa Kerajaan Negeri **dan hendaklah memberi keutamaan kepada projek-projek yang telah komited dan yang memerlukan kerja sambungan bagi menyiapkan projek-projek berkenaan.** Jabatan-jabatan yang mengendalikan projek hendaklah memastikan bahawa hanya projek berimpak tinggi dengan faedahnya terus kepada rakyat dan meningkatkan pertumbuhan ekonomi diberi keutamaan.

PERJAWATAN DAN PENGGUNAAN SUMBER MANUSIA

26. Pegawai Pengawal hendaklah lebih kreatif dan berinovasi dalam menguruskan sumber manusia. Antara perkara yang boleh dilaksana ialah:

- i. Menyusun semula struktur organisasi dengan mengukuhkan perjawatan;
- ii. Mengoptimumkan penggunaan sumber sedia ada supaya dapat mengurangkan kos pengurusan iaitu perbelanjaan emolumen;
- iii. Menyusun semula (*redeployment*) dan tukar ganti (*trade-off*) perjawatan sedia ada sama ada menggunakan sumber dalaman jabatan ataupun antara jabatan/agensi (*cross agency*).
- iv. Menstruktur jabatan untuk lebih fleksibel serta lebih fokus kepada fungsi teras dengan perkhidmatan-perkhidmatan bukan teras pula dikenal pasti untuk dialih daya atau dihapuskan.
- v. Mengukuhkan perjawatan dengan menyusun fungsi perkhidmatan bagi mengelak pertindihan; dan
- vi. Merekayasakan proses kerja supaya produktiviti dipertingkatkan bagi memberi impak yang maksimum dalam penyampaian perkhidmatan kepada rakyat.

PENYAMPAIAN ANGGARAN PERBELANJAAN MENGURUS TAHUN 2022

27. Pegawai Pengawal dikehendaki mengemukakan Justifikasi Bagi Peruntukan Dasar Baru dan *One-Off* dalam Cadangan Belanjawan Mengurus 2022 serta penyediaan data bajet dalam Sistem iSPEKS kepada Perbendaharaan Negeri **sebelum atau pada 25 Jun 2021**. Bagi memastikan kelancaran proses selanjutnya dalam penyediaan belanjawan dan supaya belanjawan ini dapat disediakan untuk pembentangan dan pertimbangan Pihak Berkuasa Negeri di dalam tempoh yang telah ditetapkan, **akses kepada Modul Bajet dalam sistem**

iSPEKS bagi tujuan kemasukan data Bajet 2022 akan disekat secara automatik selepas tarikh tersebut.

28. Sehubungan itu, Pegawai Pengawal hendaklah memastikan Cadangan Belanjawan 2022 dikemukakan dengan lengkap sebelum tarikh tersebut bagi mengelakkan kesulitan. PTJ yang tidak mematuhi arahan ini akan menghadapi risiko peruntukan mereka tidak dipertimbangkan atau diberi peruntukan menurut budi bicara Perbendaharaan Negeri.

PENUTUP

29. Di dalam proses penyediaan belanjawan, Pegawai Pengawal hendaklah memberi perhatian yang serius terhadap teguran audit yang dibangkitkan. Pegawai Pengawal hendaklah memastikan adanya keberkesanan tindakan yang diambil ke atas teguran-teguran tersebut serta syor Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri bagi membolehkan usaha penambahbaikan serta langkah penjimatan dilaksanakan yang dapat membantu penyediaan permohonan belanjawan yang lebih berhemat.

30. Pegawai Pengawal adalah diingatkan supaya merancang dan menyediakan anggaran keperluan dengan teliti dan telus bagi mengelakkan keperluan peruntukan tambahan. Pegawai Pengawal hendaklah mengemukakan cadangan belanjawan mengikut arahan dan peraturan serta dalam tempoh yang ditetapkan oleh Pekeliling ini. Setiap jabatan/agensi perlu membuat pengorbanan ke atas belanjawan jabatan masing-masing. Perbendaharaan Negeri juga akan mengambil langkah-langkah yang bersesuaian dari semasa ke semasa untuk memulihkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri.

Sekian, terima kasih.

" TERENGGANU MAJU, BERKAT, SEJAHTERA "

" PRIHATIN RAKYAT : DARURAT MEMERANGI COVID-19 "

" BERKHIDMAT UNTUK NEGARA "

Saya yang menjalankan amanah,

(**HAJI SAMIUN BIN SALLEH**)

Pegawai Kewangan Negeri
Terengganu.

25 Mei 2021

13 Syawal 1442

s.k. :

YB Setiausaha Kerajaan Terengganu

Setiausaha Sulit Kanan Kepada YAB. Menteri Besar Terengganu

Semua Pihak Berkuasa Tempatan Negeri Terengganu

Semua Badan-Badan Berkanun Negeri Terengganu

Bendahari Negeri Terengganu

LAMPIRAN A

FORMAT JUSTIFIKASI BELANJAWAN TAHUN 2022

Jabatan : Maksud Bekalan : B

PTJ :

Kod Aktiviti	Objek Sebagai	Objek Lanjut	Bajet 2021 (RM)	Bajet 2022 (RM)	Beza (RM)	Beza (%)

- i. Nama dan Ringkasan Program / Aktiviti
- ii. Objektif
- iii. Sasaran penggunaannya dan impak kepada golongan sasaran
- iv. Sebab-sebab melebihi batas